

ANIVERSARI DE LA FI DE LA GUERRA CIVIL A LES COMARQUES GIRONINES

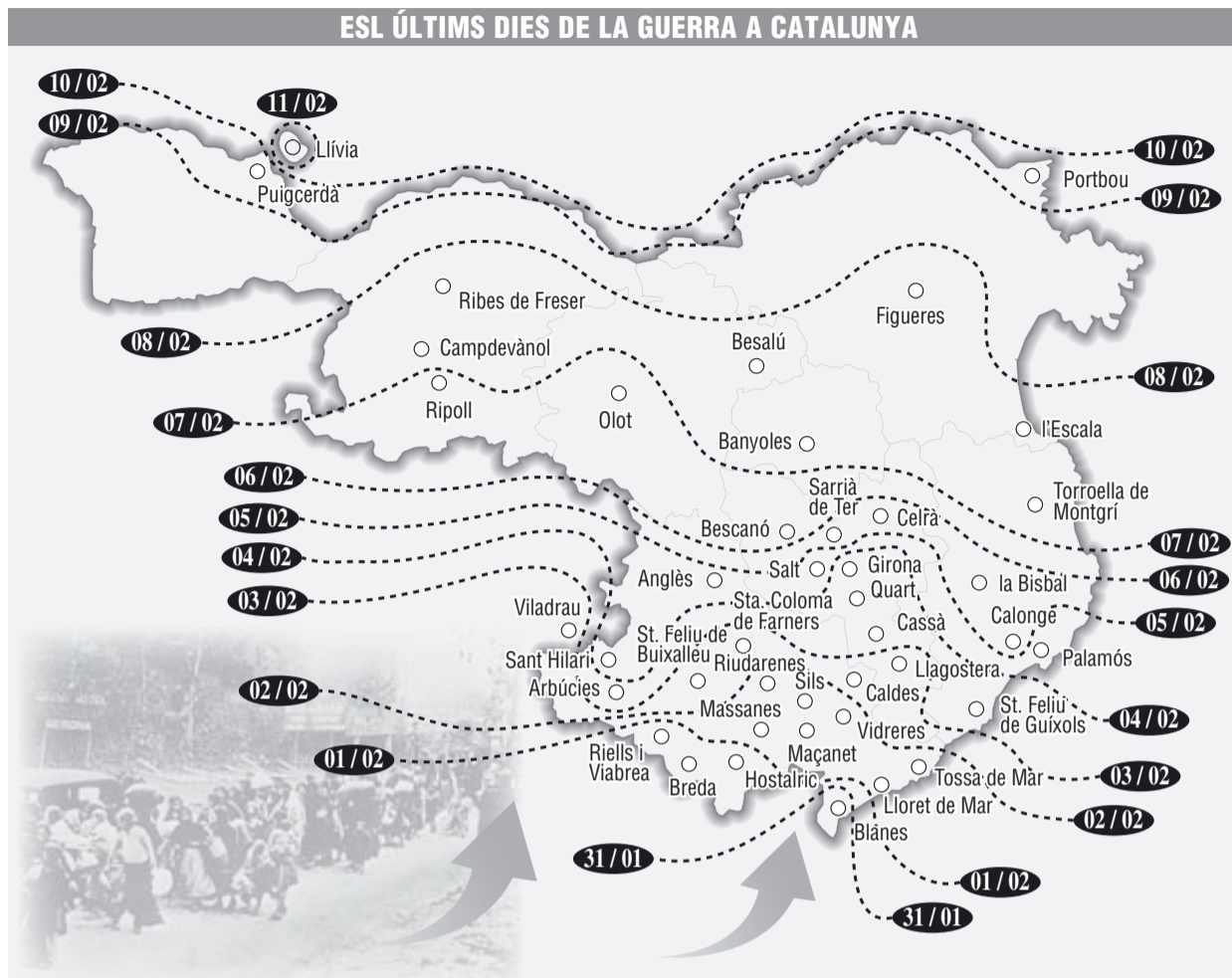
més tard prenen la ciutat sense pràcticament resistència, després de dures jornades de bombardejos —especialment el del dia 28 de gener—, que deixen força desfigurada la trama urbana, una devastació a la qual també contribueixen les voladures que fa l'exèrcit republicà en retirada, una estratègia a la desesperada clàssica dels derrotats per deixar el mínim aprofitable a les tropes ocupants. Així, va cremar la Grober, els Químics, la central lletera i les seus de sindicats i partits, entre altres llocs estratègics o emblemàtics.

Azaña i Companys

Les màximes autoritats de la Generalitat i de la República, un cop consumada la caiguda de Barcelona, van anar a raure a diferents punts de Catalunya més a prop de la ratlla amb França. Durant aquest periple, el 28 de gener Agullana i la Vajol van ser capitals de la República. El president Companys va estar-se al mas Perxés. A can Barris, s'hi va instal·lar el president de la República, Manuel Azaña, mentre que el president del govern, Juan Negrín, es va hostatjar a can Bech de Baix. Aquestes personalitats, i moltes d'altres, travessarien la frontera el 5 de febrer. França l'havia obert el dia 4 per a la població civil i l'endemà autoritzava l'entrada de militars, convenientment desarmats a l'entrada.

La fi, el dia 10

L'avenç de les tropes franquistes cap a la frontera culmina el 10 de febrer amb l'arribada a Portbou. quan el comunicat de l'exèrcit dels anomenats nacionals dona per acabada la guerra a Catalunya. Malgrat tot, a la zona de Molló i al nord de Campredó es registren combats i escaramusses encara uns dies més i es té constància que els últims soldats republicans en terres gironines van creuar la frontera el dia 13. Oficialment, a més, el poble de Llívia no va caure en mans franquistes fins al dia 11. Un cop presa Puigcerdà, un grup de falangistes va enfilem la carretera que mena a aquest municipi que es troba en territori francès, però un militar del país veí, amb el Tractat dels Pirineus a la mà, els va fer recular: segons la partició territorial feta 300 anys abans, no po-

Imatges del carrer Nou de Girona al final de la Guerra Civil, el 4 de febrer de 1939. A l'esquerra, a la cruïlla del carrer Grober. A la dreta, amb la cruïlla de la Gran Via i la plaça Marquès de Camps al fons. / BIBLIOTECA NACIONAL

dien passar per aquell camí internacional més de tres homes armats de cop. L'ardit, malgrat tot, només va ajornar un dia el que era inevitable.

Exili o repressió

Tot i que no hi ha acord absolut sobre les xifres, la majoria d'estimacions calculen que van travessar la frontera entre 450.000 i 500.000 persones. Argeles, el Barcarès, Sant Cebrià, Ribesaltes, Gurs, Bram, Agde, Setfont, Vernet d'Arieja... Tots aquests topònims identifiquen sengles camps de concentració o reclusió, d'agrupament del contingent de fugitius que passen la frontera. Els republicans catalans i espanyols que arriben al Conflent, el Vallespir i el Rosselló

—que progressivament són reubicats més al nord—, no tenen una rebuda precisament acollidora. Les autoritats han fet curt en pre-

veure que el nombre de refugiats no passarà de les 60.000 persones i el dispositiu d'acollida es veu del tot desbordat per la reali-

tat. Aquell mes de febrer molts republicans deixen enrere un malson per entrar en un altre.

A l'interior, repressió.

A Girona, en pocs mesos del 1939 van ser afusellades 370 persones, un degoteig macabre que s'allargaria uns quants anys més, tot i que amb xifres decreixents.

«Normalitat»

Mentrestant, pobles i ciutats es reorganitzen al dictat del nou règim. Quant a les autoritats de la demarcació, Emilio Gómez del Villar és nomenat governador militar. El càrrec de governador civil serà per al militar Antonio Federico de Correa Véglión, i el partit únic quedaria a mans de l'enginyer local Lluís de Prat. Al capdavant de la Diputació també hi hauria un militar, Tomás Garicano Goñi, després ministre, mentre que l'alcaldia l'ocuparà l'oculista Joan Tarrús, que poc temps després seria substituït per Albert de Quintana Vergés.

En aquest procés de normalització, no serà fins al 17 d'abril que hi torna a haver premsa a Girona. Neix *El Pirineo. Diario al servicio de España y del Caudillo*, que el primer dia posa en pràctica un curiós mètode de captació de subscriptors amb la inserció del següent avís: «*Todas aquellas personas que habiendo recibido en su domicilio el presente número de El Pirineo no deseen continuar la suscripción, deben avisar hasta el día 20 del corriente, teléfono, 476. Cuantos no lo hagan dentro del mencionado plazo, seran considerados como suscriptores de nuestro diario.*» La campanya de captació de subscriptors devia ser la més exitosa de la història de la premsa gironina. Calia ser molt agosarat, aquells dies, per trucar al diari del poder i donar-se'n de baixa.

SANT HILARI

S'ofereix casa modernista a prop de Girona, per a lloguer o compra. Ideal per a casaments, hostaleria i diversos usos. Casa de 1.000 m² amb annex de 200 m² i jardí de 12.500 m². Es pot comprar del tot reformada! Preu: 950.000 €

Interessats, truqueu al tel. 690 853 360

POUS d'AIGUA

Utilitzi l'aigua de la seva finca per regar el seu jardí, per a l'hort, per la piscina i per a ús domèstic...

Disposem d'equips de reduïdes dimensions, ràpids i silenciosos.

Li fem el seu pou en 1 dia.

Li garantim l'aigua que necessiti.

Si no la trobem, no li cobrem res.

DEMANI INFORMACIÓ:
Tel. 620 099 680

POUS JANITA SL - C/ Alegries, s/n - LLORET DE MAR (Girona)